

Zastavte nelegální ničení evropsky významné přírody Králického Sněžníku, vyzývají ekologické organizace odpovědná ministerstva

úterý 1. června 2021

Pět ekologických organizací [1] formou dopisu vyzvalo v pátek 28. 5. 2021 ministra životního prostředí Richarda Brabce a ministryni pro místní rozvoj Kláru Dostálovou, aby neodkladně zastavili financování výstavby rozhledny na vrcholu Králického Sněžníku. Důvodem je porušování podmínek stavebního povolení a smlouvy o udělení dotace a závažné poškozování výjimečné přírody na vrcholu hory. Výstavba 34 metrů vysoké rozhledny je součástí polsko-českého projektu a probíhá na polské straně, bezprostředně u hranice s Českem. Fotodokumentace stavby z konce května dokládá intenzivní rozsah poškozování vrcholu hory těžkou technikou a výkopovými pracemi [2]. Je to ale jen začátek masivní devastace unikátní horské přírody. Pokud bude rozhledna skutečně zprovozněna, dojde k výraznému nárůstu počtu turistů a pravděpodobně i ke zničení unikátního ekosystému alpského bezlesí. Odpor proti stavbě rozhledny je i na polské straně Králického Sněžníku, kde vznikla petice „Sněžník bez rozhledny!“ [3].

Realizaci projektu umožnilo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, které na něj poskytlo dotaci z evropských fondů [4]. Projekt finančně nákladné rozhledny s investičním rozpočtem zhruba 77 miliónů korun je příkladem tzv. perversní dotace, kdy za veřejné peníze vzniká stavba, která upřednostňuje finanční zájem nad zachováním vzácné a přísně chráněné přírody. Situace je o to absurdnější, že ke stavbě dochází v době, kdy je horská příroda u nás přetížena nadměrným a neudržitelným turismem. Paradoxně, jedno z posledních nepoškozených míst v našich horách se nyní ničí výstavbou rozhledny, aby jej pak zaplavily davy turistů. Rozhledna je přitom zcela zbytečná, protože vrchol hory je přirozeně bezlesý a poskytuje krásné výhledy. V blízkém okolí stojí už několik rozhleden a na vrcholu Větrov se dokonce staví přesná replika bývalé rozhledny na Králickém Sněžníku!

V dopisech organizace upozorňují ministra Richarda Brabce a ministryni Kláru Dostálovou na to, že investor (polská obec Stronie Śląskie) hrubě porušuje stavební povolení vydané Regionálním ředitelstvím ochrany životního prostředí ve Wrocławu. Fotodokumentace situace mj. odhaluje čerstvé erozní rýhy vzniklé aktivním pohybem těžké techniky po zelené turistické stezce z Chaty Pod Sněžníkem podél hranice na polské straně hory. V rozporu s povolením i v rozporu s projektem došlo k vybudování provizorní komunikace na vrchol hory a k opakovanému využití těžké techniky, zřejmě i k přepravě části materiálu. Povolení přitom nařizuje přepravu materiálu vzdušnou cestou s využitím helikoptéry. Z fotodokumentace navíc vyplývá zničení povrchu arkoalpínské tundry těžkou technikou i v širším okolí mimo oplocením vymezený stavební prostor na parcele č. 370.

Organizace upozorňují také na to, že schvalování projektu proběhlo v rozporu s požadavky evropské směrnice Rady 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť. Vrchol hory je totiž pro svou výjimečnost na obou stranách hranice chráněn touto směrnicí prostřednictvím národních předpisů jako evropsky významné území Natura 2000.

Proces schvalování projektu probíhal netransparentním a chybným způsobem na základě nedostatečně a neobjektivně zpracovaných podkladů. K záměru výstavby rozhledny byla v roce 2013 v Polsku zpracována analýza možných vlivů na předměty ochrany Natura 2000, ta ovšem zcela nedůvěryhodně vyhodnotila a podcenila předpokládaný vývoj návštěvnosti a související dopady tak, aby závěr analýzy výstavbu umožnil [5]. **Navíc, nebyla zohledněna tzv. kumulace negativních vlivů výstavby rozhledny v návaznosti na řadu podnikatelských projektů,** které se v oblasti Králického Sněžníka souběžně realizují např. v Dolní Moravě v čele se Stezkou v oblacích nebo na polské straně hory v rezortu Czarna Góra. Výstavba rozhledny na vrcholu se s těmito projekty doplňuje a povede k neúnosné zátěži nejcennější vrcholové části hory, navíc s vysokým rizikem výstavby dalších objektů po dokončení rozhledny.

Velmi zvláštní roli v celé kauze sehrálo Ministerstvo životního prostředí. K záměru výstavby rozhledny totiž proběhla pouze základní forma mezistátního procesu posuzování z hlediska dopadů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí. Toto posuzování bylo ukončeno stanoviskem Ministerstva životního prostředí z února 2014, kde ministerstvo konstatuje, že při dodržení stanovených podmínek Česká republika dále netrvá na mezistátním procesu posuzování a ukončuje jej. Místo jednoznačného nesouhlasu se stavbou zbytečné rozhledny, stanovilo MŽP jen tři podmínky, z nichž tu nejdůležitější polská strana neakceptovala a dvě zbývající jsou spíše kosmetického charakteru. **V roce 2021 se tedy buduje 34 metrů vysoká nová dominanta na základě zastaralého a netransparentního schvalovacího procesu, který probíhal v letech 2013 a 2014 a opíral se o zcela nekvalitní zprávu o posouzení vlivů na životní prostředí.**

V současnosti MŽP ČR komunikuje s polskou stranou, ale i přes vznesené protesty stavba dál pokračuje. Zarážející je i skutečnost, že evidentní a zdokumentované porušování platného stavebního povolení doposud není pro MMR ČR dostatečným argumentem pro zastavení financování kontroverzního projektu.

Vyjádření k tématu:

Ondřej Bačík, předseda Společnosti přátel Jeseníků: *„Jedno z posledních nepoškozených míst v našich horách se nyní ničí nesmyslnou výstavbou, aby jej pak zaplavily davy turistů. Je to příklad perverzní dotace, kdy za veřejné peníze vzniká stavba, která upřednostňuje byznys nad zachováním vzácné a čisté horské přírody. Investor přitom během výstavby opakovaně nerespektuje stanovená pravidla. Vyzýváme obě odpovědná česká ministerstva, aby nepřehlížela nelegálnímu ničení hory a zastavila proplácení dotace a nesmyslné ničení Králického Sněžníku.“*

Zdeněk Vermouzek, ředitel České společnosti ornitologické: *„Je nepochopitelné, že i v 21. století si někteří lidé potřebují dokazovat svoji převahu nad přírodou stavbou falických symbolů na vrcholech kopců. Ještě horší variantou je čistě ekonomický kalkul, ve kterém příroda nemá místo. O výhled rozhodně nejde, protože z vrcholu Sněžníku je krásně vidět na všechny strany i bez rozhledny.“*

Ing. Miroslav Vinkler, předseda Malínské aleje, z.s.,

„Je neuvěřitelné, že na základě doslova zfixlované Zprávy o vlivu stavby na životní prostředí se použijí peníze EU na zničení jednoho z posledních koutů neporušené přírody. A to za aktivní asistence úřadů dvou států EU - Polska a České republiky, které zatím nejeví zájem o dodržování zákonnosti v této věci. V případě pokračování ničení hory lze očekávat zahájení aktivních veřejných protestů.“

Kontakty:

Ondřej Bačík, předseda Společnosti přátel Jeseníků, 604 631 563
ondrej.bacik@centrum.cz

Zdeněk Vermouzek, ředitel České společnosti ornitologické, 773 380 285,
verm@birdlife.cz

Ing. Miroslav Vinkler, předseda Malínské aleje, z.s., 725 800 075
komunal.region@seznam.cz

Mgr. Ivo Dokoupil, koordinátor Hnutí DUHA Jeseníky, 777 787 927
ivo.dokoupil@tiscali.cz

Slavomír Bušina, předseda ČSOP Šumperk, 606 740 845
SlavomirBusina@seznam.cz

Poznámky:

[1] Signatáři dopisu jsou:

1. Společnost přátel Jeseníků, z.s.
2. Česká společnost ornitologická
3. Malínské aleje, z.s.
4. Hnutí DUHA Jeseníky
5. Český svaz ochránců přírody Šumperk

[2] Video a fotodokumentace Společnosti přátel Jeseníků zachycující nelegální ničení vrcholu hory ze dne 22. a 27. 5. 2021:

<https://www.uschovna.cz/zasilka/LW8MM2I5MT8UWSDF-BBD>

<https://www.youtube.com/watch?v=9zT1TSIKDqA>

[3] Petici „Sněžník bez rozhledny!“ podepsalo již 2 970 lidí z obou zemí. Petice je dostupná v české i polské verzi na webu:

https://www.petycjeonline.com/snienik_bez_wiezy?fbclid=IwAR3KzrnyPZvJxxgqS6DpcB3YxQ1yK1Y45J6iBFZN50lmF8ISUjSho5Y_RC4

[4] Dotace na projekt je čerpána přes Ministerstvo pro místní rozvoj prostřednictvím Centra pro regionální rozvoj České republiky v rámci Programu Interreg V-A Česká republika – Polsko. Zde konkrétně schválený projekt má název: „Kladsko-Orlicko-Sněžník“ a celková výše dotace činí 3,464 tis. EUR. Předkladateli projektu jsou město Králíky a Sdružení obcí Kladska a obec Stronie Śląskie na polské straně. Investorem výstavby samotné rozhledny je v rámci projektu obec Stronie Śląskie.

[5] více informací na: https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_MZP034M